

KONYA VE ÇEVRESİNDE DEĞİŞİK DERMATOZLAR İÇİNDE YÜZEYEL MANTAR ENFEKSİYONLARININ İNSİDANSI

Dr. Hüseyin ENDOĞRU *, Dr. Alaaddin ATALIK **

ÖZET

Polikliniğimize müracaat eden 17.793 olgu içinde yüzeysel mikotik dermatozlar 2061 olgu olarak saptandı (Tüm dermatozların %11.58). Bu yüzeysel mikotik dermatozların klinik şekilleri, yaş v ecinse göre dağılımı, tüm dermatozlara göre yüzde oranları Tablo I, II ve III'de gösterilmiştir.

SUMMARY

The Incidence of Superficial Fungal Infections in Ditterent Dermatoses in Konya and Surroundings

Among the 17.793 cases that have applied to our clinic, only 2061 of the micotic dermatomycosis have been processed (The %11.58 of the whole). The clinic figures according to the age and sex have been shown on table I-II and III.

GİRİŞ

Dermatolojide mantar hastalıklarından en sık görülenler, yüzeysel mantar hastalıklarıdır. Bunlar çokluk sırasına göre, Dermatophytosis, moniliasis ve Tinea versicolor'dır (1).

Mantarlar tabiatta çok yaygın olup 100.000 kadar mantar türünün bulunduğu tahmin edilmektedir. Bunlardan 50 kadar türü insan ve hayvanlarda çeşitli görünümde hastalıkların meydana gelmesine sebep olmaktadır (1, 2, 3, 4). Dış tesirlere karşı çok dirençli olan bu mantarların çoğu fungus imperfektus sınıfındadır. Her türlü kötü şartlarda hayatiyetlerini uzun süre korurlar ve uygun bir ortamda buldukları zaman çeşitli klinik belirtiler verirler.

Mantar hastalıklarında etyolojik teşhis için uygun materyalin mikroskopik ve kültürel olarak muayenesi gerekir.

Dermatofitosis'lerin etkeni dermatophytes denilen mantarlardır. Bunlar Trikofiton, Mikrosporum ve Epidermofiton diye isimlendirilirler. Bunlar kıl, deri v etirnak gibi keratinize dokulara yerleşme gücü bulunan mantarlardır.

Moniliasislerin etkeni candida albicans'dır. Bunlar mukoza deri ve deri eklerinde hastalık yaparlar.

Tinea versicolor'un etkeni ise malassesia furfur'dur. Bu sadece deride hastalık yapar (1, 4).

MATERYEL ve METOD

S. Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji polikliniğine Şubat 1986 ve Kasım 1988 tarihleri arasında müracaat eden 17.793 olgu inceleme materyalimizi teşkil etmektedir. bu olgulardan klinik ve direkt mikroskopik tetkik ile kesin tanı konan yüzeysel mikotik dermatozların sayısı 2061 olarak saptandı.

* S.Ü. Tıp Fak. Dermatoloji A.B.D. Öğretim Üyesi, Prof.

** S.Ü. Tıp Fak. Dermatoloji A.B.D. Araş. Gör.

BULGULAR

Yüzeyel mikotik dermatozların klinik şekilleri yaş ve cinse göre dağılımı Tablo-I de gösterilmiştir. Tabloda da görüldüğü gibi mikotik dermatozlar erkeklerde kadınlardan iki misli daha fazla olarak görülmektedir. Klinik şekillerin yaşa göre yüzdeleri Tablo-II de gösterilmiştir. Toplam hasta içinde yüzeyel mikotik dermatozların yüzdeleri de Tablo III'de gösterilmiştir ve %11.58 olarak saptanmıştır.

TABLO-I
Klinik Şekillerin Yaş ve Cinse Göre Dağılımı

KLİNİK ŞEKİLLER	0-4 Y		5-14 Y		15-44 Y		45- Y		TOPLAM		GENEL TOPLAM
	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	
T.C.Superficialis	6	19	29	38	-	-	-	-	35	57	92
T.C.Profunda	13	33	27	45	-	-	-	-	40	78	118
T.C.Favosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
T.Barbae	-	-	-	-	-	2	-	1	-	3	3
T.Corporis	5	9	11	26	46	96	30	50	92	181	273
T.Inguinalis	-	-	2	3	14	54	27	45	43	102	145
T.Pedis	-	-	13	20	197	437	116	234	326	691	1071
T.Manum	-	-	-	1	-	2	1	-	1	3	4
T.Unguinum	-	-	1	2	6	30	4	16	11	48	59
Moniliasis	3	3	2	1	-	-	7	-	12	4	16
T.Versicolor	-	-	21	38	65	114	35	61	121	213	334
TOPLAM	27	64	106	174	328	735	220	407	681	1380	2061

TABLO-II
Klinik Şekillerin Yaş ve Cinsine Göre Oranı

KLİNİK ŞEKİLLER	0-4 Y %	5-14 Y	15-44 Y %	45- %	GENEL TOPLAM
T.C.Superficialis	25 27.20	67 72.80	-	-	92
T.C.Profunda	46 39.0	72 71.0	-	-	118
T.Barbae	-	-	2 66.66	1 33.34	3
T.Corporis	14 5.20	37 13.50	142 52.0	80 29.0	273
T.Inguinalis	-	5 3.44	68 46.90	72 49.90	145
T.Pedis	-	33 3.24	634 62.34	350 34.42	1017
T.Manum	-	1 25.0	2 50.0	1 25.0	4
T.Unguinum	-	3 5.08	36 61.02	20 33.90	59
Moniliasis	6 37.50	3 18.75	-	7 43.75	16
T.Versicolor	-	59 17.66	179 53.66	96 28.74	334
TOPLAM	91 4.42	280 13.58	1063 51.57	627 30.43	2061

TABLO-III

Toplam Hasta İçindeki Yüzeysel Dermatomikoz Yüzde Oranı

KLİNİK ŞEKİLLER	Hasta Sayısı	Toplam Hastaların İçindeki %
T.C. Superficialis	92	0.51
T.C. Profunda	118	0.67
T.Barbae	3	0.01
T.Corporis	273	1.53
T. Inguinalis	145	0.82
T. Pedis	1017	5.71
T. Manum	4	0.02
T. Unguinum	59	0.34
Moniliasis	16	0.09
T. Versicolor	334	1.88
TOPLAM	2061	11.58

TARTIŞMA

Yüzeyel mantar enfeksiyonları, ortama hijyen şartlarına göre, %5-10 olarak bildirilmektedir (2, 3, 5). Bazı kaynaklar bu değerlerin altında veya üzerinde olabileceğini de yazmaktadır (5).

G. Ergenekon ve A. Ural (6) Dođu anadoluda yaptıkları bir araştırmada bu oranı %2.9 olarak saptamışlardır. Bu bulgu bizim bulgumuza göre düşük bir orandır. M. Marufi ve arkadaşları Sivas bölgesinde yaptıkları araştırmada dermatozlar içinde yüzeyel mikotik dermatoz oranını %17.78 olarak saptamışlardır. Bu oran bizim tesbit ettiğimiz orana göre yüksek bulunmaktadır. C. Gezen ve F. Cevahirci (5) Ege bölgesinde bu oranı %10.1 olarak saptamışlardır ki bu oran bizim bulduğumuz yüzde oranı ile paralellik göstermektedir.

Yüzeyel mantar enfeksiyonların da profilaksiye özen göstermek gerekir. Bazı araştırmacılara göre dermatophytes'ler giysiler içerisine dökülen enfekte kepeklerde bir yıllık bir süre canlılıklarını koruyabilmektedirler. N. Erbakan'ın yapığı bir araştırmada 284 olgunun %72.88 inde ayakkabı, çorap terlik gibi giysilerde mantar saptanmıştır (8).

SONUÇ

Yüzeyel mantar hastalıklarının görülme oranının azalması hijyenik şartların düzeltilmesi, mantar enfeksiyonlarında etyolojik rolü olan etkenlerin ortadan kaldırılması, profilaksiye özen gösterilmesi ve hekim tarafından uygun bir tedavi yöntemi ile sağlanacak kanısına varılmıştır.

KAYNAKLAR

1. Tüzün, Y., Kotođyan, A., Saylan, T.: Termatoloji, 1985, İstanbul.
2. Denis, D.J., Crounse, R.G., Dobson, R.L. and Mc Guire, J.: Clinical Dermatology, Vol. III, Harper and Row Pub. New-York, London, 1976.
3. Moschella, S.L., Pillsburg, D.M., Hurley, H.J.: Dermatology, W. B. Saunders Comp. Philadelphia, London, Toronto. Vol. I, 1975.
4. Tat, L., Akçaboy, A., Erbakan, N., Or, A.N., Taşpınar, A., Gürler, A.: Deri ve zührevi Hastalıkları Ders Kitabı, 1977, Ank.
5. Kontrajaras, R.: Superficial dermatomycosis in Bangkok. Dermat, Internat. 6 (2): 104-108, 1968.
6. ergenekon, G., Ural, A.: doğu Anadolu'da Saçlı Deri Mantar Enfeksiyonlarının Etkenleri, IV. Ulusal Dermatoloji Kongresi, 1976.
7. Gezen, C., Cevahirci, F.: Ege Bölgesinde Yüzeyel Mantarlar, III, Ulusal Dermatoloji Kongresi, 1970.
8. Erbakan, N.: Tinea Pediste Nüksler ve Profilaksi, III. deri ve Zührevi Hastalıklarında Yenilikler Simpozyumu, Eylül 1977, Ankara.